

2. Уряд спростив умови організації інклюзивного навчання. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-sprostiv-umovi-organizaciyi-inklyuzivnogo-navchannya>.

3. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2019 № 530. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-%D0%BF#Text>.

4. НУМО – платформа розвитку дошкільнят. URL: <https://numo.mon.gov.ua>.

5. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 №765. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#Text>.

6. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у заклада загальної середньої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>.

РОЗВИТОК МЕРЕЖІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ: РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Недільський Степан Андрійович,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

Під впливом демографічної ситуації ще до 2012 року в м. Івано-Франківську спостерігалась стала тенденція до збільшення дитячого населення міста (віком від 0 до 6 років). Відповідно впродовж наступних років простежувалась тенденція до збільшення контингенту дітей, які відвідували заклади дошкільної освіти (ЗДО): у 2009 р. – 6,9 тис. дітей, 2010 – 7,3 тис. дітей, 2011 рік – 7,5 тис. дітей. На 2020 рік Івано-Франківської ТГ відповідно до фактичної мережі в закладах освіти вже виховується 9865 дітей дошкільного віку (проектна потужність груп за нормативами наповнюваності – 6626 місць). Залишається стабільною ситуація щодо охоплення закладами дошкільної освіти дітей дошкільного віку. Відсоток охоплення дітей від 3-6 років становить 97,4. Відсоток охоплення дітей старшого дошкільного віку становить 99. Станом на 2021 р. відповідно до фактичної мережі в закладах освіти виховується 10 392 дітей дошкільного віку (проектна потужність груп за нормативами наповнюваності – 7 480 місць). Охоплення дітей закладами дошкільної освіти порівняно з минулим роком зросло з 10020 до 10392, а відсоток охоплення дітей від 3 до 6- з 97% до 98,2%, дітей старшого дошкільного віку – 99,4% [6].

Однак існуюча мережа закладів дошкільної освіти не в повній мірі задовольняє освітні потреби населення. Так, у 2012 році лише 76% дітей віком від

2 до 6 років мали можливість відвідувати ЗДО. Склад виховних груп значно перевищував встановлені нормативи: замість 15-20 дітей в групи зараховано 30-35 дітей. Проте проблема розвантаження ЗДО поступово вирішується. В 2020 р. на 100 місцях виховується 150 дітей, у 2021р. – 139 дітей [6].

Відсоток охоплення дітей дошкільною освітою в Івано-Франківській ТГ щорічно зростає завдяки тому, що вживаються системні заходи щодо удосконалення та розширення мережі закладів дошкільної освіти різних видів, типів і насамперед комунальних. Так, у першому півріччі 2012 р. у місті функціонувало 33 заклади дошкільної освіти (27 – ясел-садків, 1- знаходиться на капітальному ремонті, 3 – школи-садки, НРЦ, приватна школа «Перша ластівка». З них: 1 відомчого підпорядкування (№ 8 УМВС), при Угорницькій школі-інтернаті – 2 дошкільні групи). А в 2020 році в місті функціонує вже 38 ЗДО (36 – комунальних, 1 – відомчий, 1 – приватний), 2 початкові школи з дошкільними відділеннями (комунальної форми власності), 1 навчально-реабілітаційний центр з дошкільними групами та 2 приватні навчально-виховні комплекси. Рішенням Івано-Франківської міської ради змінено тип та назву ЗШС I ступеня №3 на заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 26 «Барвінок». Реалізується план розширення мережі закладів дошкільної освіти на 2020–2021н.р. Відкрито 1 групу у ЗДО № 26«Барвінок» (20 місць), відокремлений структурний підрозділ Братковецького ліцею «Дитячий садок «Маленькі дзвіночки» у с. Братківці Івано-Франківської ТГ (2 дошкільні групи, 40 місць). Завершуються капітальні ремонтні роботи та укомплектування закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №21 «Подоряночка» (7 груп – 130 місць). Здійснюються роботи щодо будівництва закладу дошкільної освіти в мікрорайоні «Каскад» (11 груп – 200 місць) та дошкільного підрозділу Ліцею № 6 ім. І. Ревчука в мікрорайоні Опришівці [6].

Упродовж 2021 року продовжується активна робота щодо розвитку мережі закладів дошкільної освіти Івано-Франківської міської територіальної громади. У громаді діє 45 закладів дошкільної освіти, де є 386 груп, в яких навчається 10 392 дитини (40 – комунальних, 1 – відомчий, 4 – приватних), 2 початкові школи з дошкільними відділеннями (комунальної форми власності), 1 спеціальна школа з дошкільними групами та 2 приватні заклади з дошкільними групами. З початку 2021 р. до мережі закладів дошкільної освіти ввійшли 2 сільські заклади дошкільної освіти, які відвідує 232 дітей: Тисменичанський заклад дошкільної освіти «Їжачок» (6 груп) та Радчанський заклад дошкільної освіти «Червона шапочка» (5 груп). Реалізується план розширення мережі закладів дошкільної освіти на 2021-2022 н.р. Зокрема в 2021 р. завдяки пайовій участі у місті відкрито новий садочок ЗДО № 37 «Джерельце» (6 груп, 115 місць) та ЗДО 21 «Подоряночка» (7 груп, 130 місць). Це вже дев'ятий дитячий садочок відкритий у Івано-Франківську за каденції Р. Марцінків. НА 2021 р. завершилася комплексна модернізація будівель закладів ЗДО №19 «Троянда» та ЗДО № 30 «Ластівка» за програмою НЕФКО (підвищення енергоефективності в будівлях навчальних закладів). За кошти місцевого бюджету зроблено капітальний ремонт басейну в ЗДО №28 «Квітка Карпат», брукування території у ЗДО №19 «Троянда», ЗДО №30 «Ластівка» [5].

За результатами щорічного міського конкурсу проєктів та програм розвитку місцевого самоврядування та громадянського суспільства дошкільні

заклади отримують ряд перемог у номінації «Проекти громадських та благодійних організацій» та програми «Бюджет участі».

З метою забезпечення реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту та дотримання ст.30 Закону України «Про освіту» в закладах дошкільної освіти проводяться моніторинги щодо прозорості та інформаційної відкритості закладів освіти, визначаються основні проблеми та шляхи їх вирішення [1]. Уже в 2012 р. у місті діє 8 закладів компенсуючого типу, а саме: санаторних – 3, спеціального призначення – 2, комбінованого типу – 3. Всього груп компенсуючого типу – 33, в них дітей 664. Здобуття дошкільної освіти дітьми, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку, здійснюється за спеціальними програмами та методиками. Продовжується поетапне впровадження інклюзивної освіти у закладах дошкільної освіти, зокрема в 2020 р. у 25 закладах відкрито 72 інклюзивні групи, а в 2021 р. у 32 закладах функціонує вже 92 інклюзивні групи для 132 дітей.

З метою удосконалення системи електронної реєстрації дітей дошкільного віку рішенням міської ради від 23.12.2021р. затверджено Положення про автоматизовану систему «Е-Садок» для реєстрації дітей до комунальних закладів дошкільної освіти Івано-Франківської міської територіальної громади. З 2022 р. електронна реєстрація здійснюється в онлайн режимі на новій платформі (портал bloqly, з використанням технологій blockchain). Електронний реєстр з використанням системи «Е-Садок» забезпечує спрощені умови та єдиний підхід для зарахування дітей у дошкільні заклади комунальної власності. Вже у 2021 р. розпочато електронну реєстрацію до сільських дошкільних закладів: Вовчинецького ЗДО «Ластівятко», Тисменичанського ЗДО «Їжачок», Радчанського ЗДО «Червона шапочка» та новозбудованого ЗДО №37 «Джерельце», з 01.02 2022р. – в ЗДО №21 «Подоланочка»[3].

Значну увагу приділено питанням контролю за діяльністю ЗДО, особливо щодо створення і забезпечення у закладах міста доступного та безпечного середовища, облаштуванню укріплень.

Розширюється мережа приватних закладів. В 2020 на підставі звернень засновників 3 приватні заклади внесено до мережі закладів освіти Івано-Франківської територіальної громади: приватний ЗДО (ясла-садок) «Телесик» УГКЦ (5 груп), приватний ЗДО (ясла-садок) «Смартік» (4 групи), приватний ЗДО (ясла-садок) «Зе інгліш скул» (3 групи). На 2022 рік в ТГ діє вже 7 приватних садочки: ясла-садок Благовірик, англійський садок повного дня – The English School, дитячий навчальний центр-садок SmartKids, приватна школа-садок «Перша ластівка», садочок повного дня «Клубок», приватний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) Первісток, Українська Монтесорі-школа «Смайлика» [4].

Оновлення змісту дошкільної освіти вимагає забезпечення цієї системи кваліфікованими кадрами. Так, у 2012 році в дошкіллі м. Івано-Франківська працювало 755 педагогічних працівників, 85% – з вищою педагогічною освітою [6]. З метою сприяння підвищенню престижності праці вихователів закладів дошкільної освіти, розвитку професійних якостей педагога, підвищення якості освітнього процесу, підтримки творчої праці вихователів та популяризації педагогічних здобутків регулярно проводиться міський конкурс фахової майстерності педагогів закладів дошкільної освіти «Вихователь року».

Таким чином, із вище зазначеного, можна стверджувати, що залишається актуальним питання організації раціонального харчування, своєчасного вжиття заходів щодо покращення його якості, увільнені від оплати за харчування дітей окремих пільгових категорій. Прийнято рішення міської ради від 23.12.2021р. «Про розмір плати за харчування дітей у закладах дошкільної освіти, дошкільних групах закладів загальної середньої освіти Івано-Франківської міської ради», відповідно до якого збільшено вартість харчування дітей у ЗДО у 2022 р. Регулярно відділом продуктів харчування та батьківської плати департаменту освіти і науки проводиться аналіз виконання норм натурального набору продуктів для дітей дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Закон України. Про освіту. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2017. № 38-39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
2. Закон України «Про дошкільну освіту». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 49. Ст. 259. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>.
3. У «Джерельце» пішли перші вихованці. Опубліковано 1 жовтня 2021 р. URL: https://www.martsinkiv.if.ua/u-dzhereltse-pishly-pershi-vykhovantsi/?fbclid=IwAR3PrrPI9UQ70epgTMcfIFdZZoag2LJIYYcKQ3YPD_DS933uxCYTJAOPHdQ.
4. Приватні садочки. URL: https://dity.in.ua/private_sadochki?field_type_target_id=20&field_misto_target_id%5B0%5D%5Btarget_id%5D=192&page=0.
5. Любчик Т. Відомо, у яких закладах середньої освіти в Івано-Франківській територіальній громаді навчається найбільше учнів. URL: <https://firtka.if.ua/blog/view/vidomo-u-iaikikh-zakladakh-serednoyi-osviti-v-ivano-frankivskii-teritorialnii-gromadi-navchaietsia-naibilshe-uchniv>.
6. Офіційний сайт міста Івано-Франківська. Освіта. URL: <https://www.mvk.if.ua/doschool>.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Паска Тарас Валерійович,

доктор філософії, асистент кафедри педагогіки
та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

Важливою частиною професійної підготовки майбутніх педагогів є ознайомлення з сучасними методами організації навчального процесу з використанням цифрових ресурсів та платформ, а також навчання їх вміню адаптувати технології до конкретних потреб та особливостей навчального середовища. У сучасній системі освіти цифрові технології стають все більш актуальними й необхідними, у зв'язку з тим, що відкривають додаткові можливості для збільшення мобільності як студентів, так і викладачів у глобальному освітньому